100 év könyvtár – Pallagról a Böszörményi útra

A DEENK könyvtárai közül a legnagyobb múltja az agrárkönyvtárnak van, melynek gyökerei egészen a 19. század közepéig nyúlnak vissza. Ez a könyvtár – egy rövid megszakítástól eltekintve – immár másfél évszázada a debreceni agrárképzés szerves része.

A fiatalság „gyülhelye" – az agrárképzés szolgálatában

Az agrárképzés ugyan nem lett szerves része az 1912-ben született egyetemnek, de jelentős történeti múltra tekint vissza a városban, hiszen a felsőfokú képzést nyújtó Országos Felsőbb Gazdasági Tanintézet 1868-ban jött létre. Az 1906-ban akadémiai rangra emelt intézmény egészen 1944-ig működött a Pallagon elkészült új épületben. A pallagi Magyar Királyi Gazdasági Akadémia jelentős könyvtári állománnyal rendelkezett, ami külön olvasóteremben, szabadpolcos elhelyezéssel az intézet minden oktatója és hallgatója számára használható volt. Az olvasóterem *„egyrészt a fiatalság gyülhelyéül szolgál, másrészt a kitett szak- és egyéb lapok olvasása céljából rendeztetett be, feladata még az ifjúságnak az intézetben létét minél kellemesebbé is tenni"*. Az olvasótermet és könyvtárat a testület által megbízott tanár vezette.

Új helyen, új néven

Az akadémiát a háború után felszámolták, a könyvtár 12.720 darabos állományát pedig több intézmény között osztották szét. Egy része elkallódott, jelentősebb hányada Gödöllőre került. Az 1953-ban Debreceni Mezőgazdasági Akadémia néven újraalakított intézmény könyvtárába a korábbi állomány ezért már hiányosan került vissza.

A kezdeti nehézségeket követően töretlen fejlődésnek indult a debreceni agrárképzés és ezzel együtt az agrártudományi szakkönyvtár fejlesztése. A könyvtár átmenetileg két helyiséget kapott a Böszörményi úti épület első emeletén: az egyik a raktár, a másik az olvasóterem funkcióját töltötte be. Az 1955-ben elkészült új épületszárnyban aztán a végleges, mai helyére költözött. Itt egy 16 méter hosszú, L alakú raktárat is kialakítottak, amelyet korszerű vasállványzattal szereltek fel. Egy 40 személyes olvasóterem és hozzá két munkaszoba (feldolgozói és könyvtárvezetői) szolgálta az olvasókat. Az olvasót *„csinos magyaros függönyökkel és háziszőttes faldíszekkel rendeztük be"* – írta az akkori könyvtárvezető, Báthori Józsefné visszaemlékezésében.

A következő évtizedekben a könyvtár helyzete és elhelyezése fokozatosan javult. Területe jelentősen bővült, több alkalommal is sor került felújítási munkákra, de igazi minőségi javulást csak a '80-as évek végén tapasztalhatunk. Az elkészült bővítési és rekonstrukciós tervek – melyek révén 391 m^2-rel nőtt a területe – gyorsan megvalósultak, és 1991-ben sor került a kibővített könyvtár átadására. Nőtt a raktár befogadóképessége, modern tömör raktári rendszert építettek be, 50 férőhellyel gyarapodott az olvasóterem, és kialakították a könyvtár számítógépes hálózatát.

A könyvtárat 1966 és 1990 között irányító Bilincsi Lajos ekképpen fogalmazta meg az akkor már *DATE Könyvtárnak* hívott intézmény célját és feladatát: *„A könyvtár hivatása, hogy otthonos »szolgáltatóház« legyen, ahová tudásukban gyarapodni, ízlésükben finomodni, emberségükben fényesedni térnek be az olvasók."* Szavai ma is érvényesek minden könyvtár számára.

A Böszörményi úti Campus Könyvtára

Az egyetemi struktúrában 2014-ben bekövetkezett változások a könyvtár jelentős funkcióbővülését eredményezték: a különböző gazdaságtudományi szakok egy karba integrálódtak a Böszörményi úti campuson, és elindult a sporttudományi képzés is. A hirtelen megnövekedett hallgatói létszám, a változó tartalmú, jelentősen szélesedő információs igény új kihívásokat hozott a ma *Böszörményi Úti Campus Könyvtára* néven működő egykori agrárkönyvtár számára. A 21. századi igények kielégítését szolgáló modern infrastruktúra megteremtése első számú célkitűzés, de továbbra is fontos feladat az intézmény másfél évszázadra visszanyúló nemes hagyományainak őrzése és gondos ápolása.

Az Egyetemi Életben eddig megjelent cikkeink elérhetők a DEA-ban.